

Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi:04.05.2020 Yayına Kabul Tarihi: 20.06.2020

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA YAŞANABİLİR BİR KENT OLARAK AKSARAY: SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ*

Ercan AKTAN**

Veysel ÇAKMAK***

Özet

Bireylerin gözünde şehirler, o şehrin yaşanabilir olarak algılanma düzeylerine göre değer kazanırlar. Bulunduğu şehirde mutlu olmayan birey, bulduğu ilk fırsatta oradan ayrılmak isteyecek ya da sürekli şikâyet, yakınma halinde olacaktır. Bu durum şehre bağlılığı azalttığı gibi şehir yönetimlerini de zorlaştırıcı sonuçlara yol açabilir. Bununla birlikte şehrin daha iyi imkân ve ortamlara kavuşmasında şehirde bulunanların katkısı oldukça önemlidir. Bu katkı yaşadığı yerden memnun olan bireylerde daha fazla iken; memnuniyetsiz olan bireylerde daha az olacak ya da hiç olmayacaktır. Dolayısıyla şehirlerin gelişmesi açısından tüm paydaşların desteği son derece önemlidir. Bu çalışmada Aksaray Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrencilerin Aksaray'ı yaşanılabilir bir kent olarak nasıl değerlendirdikleri, Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olarak değerlendirilmesinin önündeki engellerin neler olduğu sorularına yanıt aranarak, muhtemel çözüm önerileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Söz konusu araştırma mülakat tekniği kullanılarak gerçekleştirilmiş, böylelikle sorunlar ve çözüm önerileri nitel bir yaklaşımla değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Aksaray, Aksaray Algısı, Yaşanabilir Kent, Kent İmajı, Kent Kimliği.

AKSARAY AS A LIVABLE CITY FROM THE POINT OF UNIVERSITY STUDENTS: PROBLEMS AND SOLUTION OFFERS

Abstract

In the eyes of individuals, cities gain value according to perceiving a city as a livable city. Individuals who are not happy in their city will either attempt to leave the city at the first opportunity or constantly complain about it. This condition may not only decrease the commitment to city, but also complicate urban administrations. In addition to this, city dwellers play a very important role in taking the city to better opportunities and environments. This role will be more apparent in individuals who are pleased with their present accommodation and less apparent or non-existent in those who are displeased. Thus, the support of all stakeholders is of great importance for the development of cities. This study will seek an answer to the questions regarding how students studying in Aksaray University evaluate Aksaray as a livable city and the obstacles in evaluating Aksaray as a

* Bu çalışma, 26-28 Ekim 2017 tarihlerinde düzenlenen II. Uluslararası Aksaray Sempozyumu'nda Özet Bildiri olarak sunulan araştırmanın gözden geçirilmiş ve genişletilmiş halidir.

** Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi İletişim Fakültesi
ORCID No: 0000-0001-8731-1896

*** Doç. Dr., Aksaray Üniversitesi İletişim Fakültesi
ORCID No: 0000-0001-5785-7636

ATIF: Aktan, E.; Çakmak, V. (2020). "Üniversite Öğrencilerinin Bakış Açısıyla Yaşanabilir Bir Kent Olarak Aksaray: Sorunlar Ve Çözüm Önerileri". *Simetrik İletişim Araştırmaları Dergisi*. 1 (4): 195-212.

livable city and try to present possible solution offers. The study in question conducted by using interview method and thus, problems and solutions offers evaluated with a qualitative approach.

Keywords: Aksaray, Perception of Aksaray, Livable City, City Image, City Identity.

Giriş

Kentler, özellikle sanayi devriminden sonra, yaşanan gler ile insanların daha yoğun yaşadığı, sayıları ve nüfusları hızla çoğalan yerleşkeler olarak varlıklarını devam ettirmektedir. Kentlerde meydana gelen bu yoğunluk, o kentlerde yaşayan bireylerin hayatlarından aldıkları hazlar üzerinde de etkilidir. Ancak, son dönemde çokça tartışıldığı gibi, kentsel yaşam alanlarının ve kent hayatının insanlar üzerinde hayli fazla olumsuzluk oluşturduğu da görülmektedir.

Yoğun trafik, gürültü kirliliği, görüntü kirliliği, hava kirliliği, yaşam alanlarındaki daralma vb. gibi pek çok sebep, alınacak hazlar üzerinde negatif yönde etkili olan unsurlar arasındadır. Bu bağlamda bireylerin kentsel yorgunluklar ve soğukluklar yaşaması olası bir durumdur. Buna karşın daha iyi eğitim, daha iyi sağlık imkânları, daha çok eğlence alternatifi gibi bazı olasılıklar da kentsel yaşamın insanlara kattığı pozitif yansımalar olarak görülebilir.

Bu doğrultuda, kentsel yaşamın insanlara negatif açıdan sundukları ile pozitif açıdan sağladıkları arasında birey, zaman zaman bocalama yaşayabilmektedir. Bu bocalama bireye daha iyi alternatifler arama ve bulma yönünde telkinlerde bulunabilir ya da bu değerlendirme neticesinde birey, elinde var olanın en iyi alternatif olduğu fikrini kanıksayabilir. Bu durumda bireyin o kente dair elde ettiği imajlar ve kimlikler de etkilidir. Diğer bir ifade ile bireylerin yaşadıkları ya da yaşamak istedikleri kentlere dair sahip oldukları imajlar ve kimlik algıları onların yaşanabilir kent kabulünü oluşturur. Böylelikle kentler, daha yaşanabilir alanlar olma ya da içinde yaşayan bireylerin daha mutlu bireyler olması noktasında rekabet avantajına sahip olabilirler.

Bu gerekçelerle, bu çalışmada Aksaray İli'nin, yaşanabilir bir kent olarak nasıl algılandığı değerlendirilmeye çalışılmıştır. Bu maksatla Aksaray'a dışardan gelen ve belli bir süre Aksaray'da yaşayan niversite ğrencilerinin yaşanabilir bir kent olarak Aksaray'ı nasıl algıladıklarını ortaya koymak adına mülakatlar gerçekleştirilmiştir. Araştırmada mülakat tekniğinin kullanılmasının ana sebebi derinlemesine bilgi alabilmektir.

1.Yaşanabilir Kent Kavramı

Farklı araştırmacıların sahip oldukları farklı bakış açıları sebebiyle (Mohit ve Iyanda, 2016: 863) yaşanabilirlik kavramına dair pek çok tanımlama yapılabilir (Holden ve Scerri,

2013: 445). Bu tanımlardan birine göre yaşanabilirlik, bir yerin yaşam kalitesi, sağlık ve refahı ne derece desteklediğini açıklayan bir kavramdır (Tapsuwan ve ark., 2018: 133; Mohit ve Iyanda, 2016: 863). Diğer bir yaklaşıma göre ise “gelecek nesillerin kendi ihtiyaçlarını karşılama kabiliyetinden ödün vermeden mevcut neslin ihtiyaçlarını karşılama” şeklinde açıklanmaktadır (Holden ve Scerri, 2013: 445). Aynı zamanda yaşanabilir kent, insanlar için ikamete elverişli, yaşamak için uygun yerler anlamına da gelmektedir (Saffuan ve ark., 2012: 706).

Yaşanabilir kentler, insanlar için oturmak ve yaşamak için uygun yerlerdir. Yaşanabilir kentin temel unsurları durağanlık, sağlık, kültürel etkinlikler, çevresel unsurlar, eğitim ve altyapı şeklinde sıralanabilir (Saffuan ve ark., 2012).

Karadağ’a göre (2009: 32) “Bir yaşam alanı olarak kentler, doğal ve kültürel birçok unsurun bir arada ve karşılıklı etkileşim içinde bulunduğu insan ekosistemleridir. Bir yandan hava, toprak, su, bitki gibi doğal çevre koşulları, diğer yandan da ekonomik kalkınma için sürekli geliştirilmek zorunda olan ulaşım, ticaret, sanayi, turizm gibi sosyo-ekonomik faaliyetler aynı alanda ve iç içe geçmiş durumdadır. Aynı zamanda farklılaşmış nüfus gruplarının bir arada yaşadığı karmaşık bir yapı gösterirler. Kent, aynı zamanda farklı etnik, toplumsal ve kültürel alışkanlıklara, yaşam tarzına ve sosyal profile sahip, çevresel algıları değişkenlik gösteren insanların birlikte yaşamak durumunda kaldığı mekânlardır. Böylesi bir büyüklük, yoğun yapılanma ve kentsel hareketlilik kentsel çevre üzerinde de ciddi bir baskı oluşturmakta ve kentler çoğu zaman çevresel bozulma ve kirlenmenin de odağı haline gelen bir anlamda risk mekânlarına dönüşmektedir”.

Günümüzde çok yoğun biçimde hızlı kentleşme ve nüfusun yaşlanmasına ilişkin endişeler artmaktadır. Birleşmiş Milletler tarafından yapılan ankete göre, toplam dünya nüfusundaki 7 milyar insanın yaklaşık yarısı kentsel alanlarda yaşamakta ve bu oranın 2030 yılına kadar % 60'ın üzerinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Altı çizilen anket sonuçlarına göre yaşlı nüfus sayısı artan kentlerde genel olarak, 65 yaş üstü kişilerin oranı % 7.6 olarak gerçekleşmekle birlikte bu oranın 2060 yılında % 18.3 olacağı tahmin edilmektedir (Taniguchi, 2014: 310). Bu yönüyle kentleşme ve yaşanabilir kent kavramlarının yeniden düşünülmesi gerekebilir. Diğer bir ifadeyle yaşlanan kent nüfusuna karşın hızlanan kent yaşamının oluşturacağı aksaklıkların yaşanabilir kentler üzerinde ortaya çıkaracağı dönüşümler değerlendirilmeye alınmalıdır.

Bunun yanı sıra dünya nüfusunun yarısı şehir merkezlerine yakın yerlerde yaşamaktadır. Bu oranda büyüyen nüfus, yerel yetkililere olumlu ve olumsuz durumlar getirmektedir. Şehirler, ekonomik faaliyetlerin ve istihdam olanaklarının merkezi olarak işlev görürler. Bu şehirler, vatandaşların yeni bir hayat aramaları için cazibe merkezi haline geliyor

gibi görünebilmektedir. Bununla birlikte, kentler barınmak için konut alanları, cazibe arttırmak ve ekonomiyi canlandırmak gibi biçimlerde cazibe oluşturmanın yanında diğer turistik mekânları da sağlamalıdır. Yaşanan durum, şehirlerdeki büyüme ölçeğinin kent içindeki işletmelerde yaşayan, çalışan ve meşgul olanlar için yeni sosyal, ekonomik ve çevresel zorluklar yaşanmasının da kaynağı konumundadır (Shamsuddin ve ark., 2012: 168).

Daha küçük yerleşmelerde yaşayanların gözüyle çoğu zaman “fırsatlar mekânı” olarak algılanan kentler, göçe bağlı aşırı nüfuslanma ve beraberinde gelen kent arazilerinin yanlış ve çevresel kapasitesinin üzerinde kullanımlarından kaynaklanan çevresel sorunlar nedeniyle, hızla içinde yaşayanlar açısından yorucu ve çalışılan, ancak yaşayanların gelecek planları içinde yer almayan alanlara dönüşmektedir. Ayrıca aynı olumsuz süreç kentlerde, yoğun trafik, yoğun endüstriyel üretim, aşırı ekolojik yüklenme, düzensiz yerleşim alanları, gecekondu ve kaçak yapılar ve kent içinde kent kavramının altını boşaltırcasına yaşanabilirlikten uzaklaşan semtler ve kentten uzak yaşamlar dolayısıyla sosyal huzursuzluğu da yerleşik hale getirmektedir (Karadağ, 2009: 33). Bu sonuç da kentlerin yaşanabilir olarak algılanmasını ve yaşanabilir kent değerini düşüren ana faktörler arasında yer almaktadır.

2.Kent İmajı

Yaşanabilir kent algısı üzerinde oldukça önemli tesiri bulunan, yirminci yüzyılın ortalarından sonra Lynch tarafından ortaya atılan (Suthasupa, 2012: 285) ve uzunca bir geçmişe sahip olan kent imajı son dönemlerde özellikle yerel yönetimler tarafından yeniden ön plana çıkartılan bir kavramdır (Smith, 2005: 399). Pike ve Ryan tarafından altı çizildiği gibi duygusal, bilişsel ve harcanan çabalar sonucu ortaya çıkan (Oshimi ve Harada, 2019: 263) kent imajı, insanların bir kente ait zihinlerinde oluşan görsel bir resim olarak adlandırılır (Gilboa ve ark., 2015: 50). Kent imajı, bireylerde birlik hissi uyandıracak, belirli fiziksel ve sosyal uyarı yöntemi ile kent hakkındaki sıfat ve tanımlamaların tümüdür (Koçyiğit ve Aktan, 2020: 7; Luque-Martínez ve ark., 2007: 335). Kent imajı kavramının, kenti bir bütün olarak gösterme, belirli değerleri ve anlamları ve şehrin dolaşımına izin verilen bilgisini temsil ettiğini söylemek mümkündür (Zhu ve ark., 2011: 222).

Bireyler tarafından algılanan zihinsel imgeler, fiziksel çevrenin ve onun anlam ve değerlerinin temsil edilmesinden oluşur. Zihinsel imgeler, yaş, cinsiyet, yaşam tarzı ve sosyo-kültürel geçmişe bağlı olarak farklılık gösterecektir. Görüntüler kişiden kişiye farklılık gösterecek ancak ortak zihinsel imaja neden olan özellikleri paylaşılacaktır (Suthasupa, 2012: 284-285). Kentsel görüntü ve kalite geliştirme, kent güçlendiriciliğine yönelik daha geniş kentsel gelişim hedeflerinin bir parçası olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla bir kentin

sürdürülebilir, sosyal olarak adil ve yaşanabilir olarak statüsünün artırılmasına yardımcı olmak için imajının ve kalitenin geliştirilmesi önemlidir. Kentte yaşayan sosyal aktörler bu sürecin merkezindedir. Bu çevreler, kentsel alanların tasarımcıları ve planlamacıları olarak ve şehre değer veren bireyler veya sosyal gruplar olarak kent imajına oldukça ciddi katkılar yapmaktadırlar (Ferbrache ve Knowles, 2017: 104). Koçyiğit'e göre (2019: 99) "kent imajı, hem mekân estetiği hem de günlük hayat ile rasyonel ve duygusal bir etkileşimin sonucu oluşmaktadır. Şehrin görseelliği ve imajı, modern yaşamın doğasından, kültürel ve tarihi geçmişten, şehri marka haline getiren şehir sakinlerinden ve ziyaretçi profilinden bağımsız düşünülemez".

Kent imajı tek düze bir yapıya sahip değildir. Bu imaj türü bütüncül bir yapıya sahiptir. Bu yönüyle kent imajının altı boyutu söz konusudur. Bu boyutlar: **1)Varlık**, bir kentin uluslararası konumu; **2)Yer**, kentlerin fiziksel yönlerinin algıları; **3)Potansiyel**, ekonomik ve eğitimsel fırsatlar; **4)Vurgu**, kentsel yaşam tarzı; **5)İnsanlar**, sakinlerin yabancılarla olan ilişkileri ve **6)Ön Koşullar**, bir kentin temel niteliklerinin algılanışı olarak sıralanabilir (Anholt, 2006: 19). Aynı zamanda 1960 yılında yayınlanan "Kent İmajı" adlı çalışmada Lynch tarafından belirtilen kent imajının iskeleti olarak kabul edilen beş element söz konusudur. Bu elementler: yollar, kıyılar ve kenarlar, ilçeler, şehir merkezleri ve yön bulma işaretleri olarak sıralanabilir (Filomena ve ark., 2019: 14).

Kent imajı kent markacılığının temelini oluşturur ve markanın harici sunumudur. İyi bir kent imajı kentler için aynı zamanda bir rekabet avantajıdır (Xue ve ark., 2012: 747). Ürün ve kurumsal marka literatüründen esinlenen şehir markası, bir marka kimliğinin tanımlanmasıyla başlayıp, daha sonra farklı hedef kitleler için farklı etiketlerle belirlenmiş ve son olarak şehir imajları aracılığıyla dış dünyaya aktarılır (Lu & De Jong, 2019: 154). Bir yerin kent imajı ve şehir markasının artırılması için birçok yapıya sahip olması gerekmektedir. Bunlar (Güçlü, 2016); modern otogar, modern havaalanı, modern stat, modern kapalı spor salonu, alışveriş merkezi, alışveriş caddesi, kültür merkezi, kültür caddesi, üniversite, gençlerin eğlenebileceği alanlar ve organize sanayi bölgesidir.

Bireyler için kent imajı ve mekân duygusu genellikle belirsiz, soyut ve basittir. Bununla birlikte, bu tür görüntüler önemlidir, çünkü insanların, örneğin yatırımlarına, yerleşim yerlerine veya tatil yerlerine ilişkin genellemeler ve nihai kararlar vermelerine yardımcı olurlar (Yusoff vd., 2014: 584). Bir kentin "geleneksel olmayan" yollarla rekabet edebilme yeteneği, imajına ve itibarına önemli katkıda bulunabilir, bu da daha fazla insanı şehre çekmek ve ticarete çekmek yoluyla ekonomik büyümeyi teşvik eder. Yüksek kaliteli

ulaşım altyapısı bu süreçlerin kolaylaştırılmasına yardımcı olabilir (Ferbrache ve Knowles, 2017: 104).

3.Kent Kimliği

“Günümüz kentlerinin en çok gözden kaçan, oysa en önemli sorunlardan biri kentin kendine ait kimlik arayışı ve kimlikten yoksunluktur. Bu arayışın belirtileri büyük küçük her kentin gelişim süreci boyunca kendini göstermekte, ancak doğru algılanıp yönlendirilmediği için net bir tanıma ulaşmamaktadır. Bu nedenle kentsel kimlik konusuna duyarsız olan hemen her ülkede kimliksiz kentler başıboş biçimde ve sorunlarıyla birlikte büyümeye devam etmektedir” (Demir, 2006: 117). Bu bakımdan kent kimliği, üzerinde durulması gereken önemli konular arasında yer almanın yanı sıra kentin yaşanabilir bulunması hususunda da önemli bir rol üstlenmektedir.

Kimlik, kentin çeşitli paydaşları tarafından (sakinleri, turistleri ve yatırımcıları) tecrübe edilmesini içerir. Başka bir deyişle, bir kentin kimliği, izleyicileri tarafından algılanan imajından farklı olabilir (Gilboa ve ark., 2015: 50).

Bir diğer tanıma göre kent kimliği, “kent imajını etkileyen; her kentte farklı ölçek ve yorumlarla kendine özgü nitelikler taşıyan; fiziksel, kültürel, sosyo-ekonomik, tarihsel ve biçimsel faktörlerle şekillenen; kentliler ve onların yaşam biçiminin oluşturduğu; sürekli gelişen ve sürdürülebilir kent kavramını yaşatan, geçmişten geleceğe uzanan büyük bir sürecin ortaya çıkarttığı anlam yüklü bütünlüktür” (Kaypak, 2010: 347).

Biol’a göre (2007: 46) kent kimliği ise, kente ait olan, o kenti diğerlerinden farklı kılan ve o kente değer katan, o kente özgü unsurların oluşturduğu bir bütündür. Diğer bir deyişle o kentin anlamıdır. Bu unsurlar belli noktalarda ağırlık kazanabilir; örneğin kent coğrafi konum olarak bir dağın eteğinde ya da deniz kenarında kurulmuş olabilir, diğer kentlere yakın ya da uzak olabilir, dini ya da tarihi unsurlara sahip bir kent olabilir ya da o kentte ticaret ve ekonomi çevre kentlere göre daha fazla gelişmiş olabilir. Sözü edilen bu tür unsurlar, kentlerin özgün kimliklerinin oluşumuna katkıda bulunurlar.

Kaypak’a göre (2010: 346-347) “kent kimliği uzun bir zaman dilimi içinde biçimlenir. Kentin coğrafi içeriği, kültürel düzeyi, mimarisi, yerel gelenekleri, yaşam biçimi, niteliklerin karışımı olarak kente biçim verir. Bir bakıma kentin kimliği o kentin ruhu demektir. Geçmişte belli sınırlar içinde kalmış geleneksel kentlerin sınırları bugün oldukça genişlemiş ve büyüyen kentler, kentliye yaşanabilir olanaklar sunmaktan uzaklaşmıştır. Artık yaşanabilen ve yaşam için tercih edilen bir kent herkesin özlemi olmuş ve kentlerde, kaybolmaya yüz tutmuş birçok kültürel varlığın önemi anlaşılmıştır. Kültürel varlıkların canlandırılması ve yaşatılmasıyla yeni ekonomik faydalar elde edilmesi çalışmaları ağırlık kazanmıştır. Tarihsel gelişim süreci içerisinde kentler,

geliştikleri bölgelerin kültür sanat merkezleri olma işlevini de yerine getirip kültürel mirasın bir sonraki kuşaklara yeni eklentilerle aktarıldığı mekânlara dönüşmeye başlamışlardır. Kültürel mirası, tarihi geçmişi ve özgünlüğü ile farkını göstermeye dayanan bir markalaşmanın, kentten sosyo-kültürel ve ekonomik yapısına katkısı tartışılmazdır”.

Kent kimliğinin kentlere bundan başka faydalarının olduğundan da bahsedilebilir. Bunlar şu şekilde sıralanmaktadır (Demir, 2006: 117):

- ✓ Kentin kimliğinin olması, en başta onun diğer kentler arasından ayrılıp, tanınır hale gelmesini sağlar,
- ✓ Büyüme modeli kent kimliğine uygun biçimde gelişir,
- ✓ Kentin var olan kimliğine zarar verecek kullanımlar en baştan reddedilir,
- ✓ Toplumsal duyarlılık kent kimliğine bağlı olarak artar,
- ✓ Yapılması düşünülen yatırımlarda nitelik ve uygunluk aranmaya başlanır,
- ✓ Kentsel kaynakların kullanımı kent kimliğine paralel olarak rasyonalize olur.

Dolayısıyla kent kimliği de kent imajını ve aynı doğrultuda yaşanabilir kent algısını etkileyen yegâne unsurlar arasında sayılabilir. Diğer bir ifade ile kentlerin yaşanabilir olarak algılanması noktasında kentsel imajlar gibi kent kimliği de rol oynar.

4.Yöntem

Aksaray’ın yaşanabilir bir kent olarak nasıl algılandığını ortaya koyabilmek amacıyla gerçekleştirilen bu araştırmada, nitel bir araştırma yöntemi olan derinlemesine mülakat tekniği kullanılmış ve bu doğrultuda Aksaray Üniversitesi’nde öğrenci olan ve Aksaray dışından gelen on kişi ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Katılımcı öğrencilerin belirlenmesinde en kolay, en düşük maliyetle, uygulanması en kolay örnekleme yöntemi olan kolayda örnekleme (İslamoğlu ve Alnıaçık, 2016: 202) tercih edilmiştir.

Kaynak kişiyi tam ve doğru cevap verme konusunda güdülemek, kaynak kişinin sosyal isteklilik, uyum gibi kaynaklardan gelen yanlılıklarını bertaraf etmek gibi amaçları olan mülakat (Balcı, 2016: 165), alınan yanıtlara göre başka soruların da yöneltilecek derinlemesine bilgi alınmasını sağlama bakımından elverişli bir tekniktir (İslamoğlu & Alnıaçık, 2016: 221).

Bu sebeple araştırmada kullanılan derinlemesine görüşmeler ile katılımcıların Aksaray’ın yaşanabilir bir kent olup olmadığı hakkındaki görüşleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada kullanılan görüşme türü, yarı yapılandırılmış görüşmedir. Böylece görüşülen bireylerin verdikleri bilgiler arasındaki benzerlik ve farklılıkları saptamak, buna göre karşılaştırmalar yapmak amaçlanmıştır (Balcı, 2016: 130). Araştırmada katılımcılara

yöneltilen sorular çalışmada oluşturulan alt temalar kapsamında hazırlanmıştır. Katılımcılara temel olarak aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

Aksaray’da olmaktan memnun musunuz?

Kendinizi Aksaray’a ait hissediyor musunuz?

Mecbur olmasanız da Aksaray’da olmak ister miydiniz?

Sizece Aksaray yaşanabilir bir kent midir?

Aksaray’ın yaşanılabilir bir kent olmasının önünde gördüğünüz engeller nelerdir?

Aksaray’ın daha yaşanabilir bir şehir olması için neler yapılabilir, çözüm önerileriniz nelerdir, size göre neler değişirse ya da düzeltilirse daha iyi olur?

Bu temel soruların hazırlanmasında katılımcıların şehir imajının en temel göstergeleri arasında yer alan kente aidiyet, kente dair duyulan memnuniyet, yaşanabilir kentten beklentiler temel yaklaşımları dikkate alınmıştır. Ayrıca soruların hazırlanmasında literatürden yararlanılmıştır. Bu bağlamda Beerli ve Martı’n tarafından (2004: 659) oluşturulan, kent imajının bileşenlerini oluşturan “Doğal Kaynaklar, Genel Alt Yapı, Turizm Alt Yapısı, Serbest Zaman ve Rekreasyon Alanları, Kültür-Tarih ve Sanat, Siyasi ve Ekonomik Faktörler, Doğal Çevre, Sosyal Çevre ile Şehir Atmosferi” alt boyutları doğrultusunda katılımcılara yöneltilen temel sorular ve alt sorular üretilmiştir.

4.1.Bulgular ve Yorum

Bu araştırma Aksaray’ın yaşanabilir bir kent olarak nasıl algılandığını belirleyebilmek için gerçekleştirilmiştir. Derinlemesine mülakat yöntemi ile elde edilen veriler, yorumlanarak araştırma ortaya konulmuştur.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Cinsiyet	Yaş	Bölüm	Aksaray’da Bulunma Yılı
K1	Erkek	21	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2
K2	Kız	22	Matematik	3
K3	Erkek	20	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2
K4	Kız	21	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2
K5	Kız	23	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2
K6	Kız	19	İşletme	3
K7	Erkek	22	Yönetim Bilişim Sistemleri	4
K8	Erkek	23	Yönetim Bilişim Sistemleri	4

K9	Kız	19	Felsefe	3
K10	Kız	20	Halkla İlişkiler ve Tanıtım	2

Araştırmada görüşme yapılan her bir katılımcı örneğin “K1, K2...” kodlanmış ve katılımcılardan elde edilen veriler bu biçimde aktarılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır (Tablo 1).

4.1.1.Aksaray’dan Duyulan Memnuniyete Dair Bulgular

Bireylerin yaşamdan keyif almalarının koşullarından biri buldukları ortamlardan keyif almalarıdır. Diğer bir ifade ile kişiler buldukları yerden memnun iseler hayatları daha keyifli olmakta, yaşamdan aldıkları haz daha da artmaktadır. Bireylerin yaşadıkları yerlerden duydukları keyif aynı zamanda yaşanan yere bakış açısını ve o yerin imajını da etkileyecektir.

Bu bakımdan katılımcılara Aksaray’da bulunmaktan dolayı memnun olup olmadıkları yönünde bir soru yöneltilmiştir. Bu soruya kimi katılımcılar olumlu görüş belirtirken kimi katılımcılar ise olumsuz yönde görüş belirtmiştir.

Konu hakkında K1 *“Aksaray’da olmaktan memnun değilim. Çünkü sosyo-kültürel yapısının fazla gelişmemiş olduğunu düşünüyorum. İnsanların gelir seviyesine göre öğrenim seviyesinin düşük olduğunu ve şehir hayatına daha tam olarak uyum gösteremediklerini görüyorum”* şeklinde yanıt verirken; K2 *“Aksaray’ın yerli halkının çoğunluğunun tutum ve davranışlarından dolayı memnun değilim, bu yüzden Aksaray’da olmaktan pek de hoşlanmıyorum”* demektedir. Ayrıca K6 *“Hayır, hiç değilim, kültür ve düşünce bakımından Aksaray halkının çok pasif ve eski zihniyette olduklarını düşünüyorum. Şehir olarak da eğlence alanları çok kısıtlı sebebi ise yine zihniyet”* şeklinde görüş belirtmektedir.

Alınan yanıtlar literatür ile uyum arz etmektedir. Ferbrache ve Knowles (2017) ve Koçyiğit (2019) kent imajının algılanması üzerinde kentin temel unsurları olan kent sakinlerinin önemi üzerinde durmuştur. Bu bakış açısı katılımcıların verdikleri yanıtlarda net biçimde ortaya çıkmaktadır. Katılımcıların Aksaray’da olmaktan memnun olmamaları üzerinde rol oynayan en önemli etken olarak, kentte yaşayanların katılımcı bireylere dönük gerçekleştirdikleri olumsuz tavırlar olarak anlaşılmaktadır.

Buna karşın Aksaray hakkında olumlu görüş belirten katılımcıların görüşleri ise aşağıdaki gibidir:

K3 *“Aksaray da olmaktan memnunum yani açık sözlü olmak gerekirse ilk başlarda değildim ama Aksaray tarihine bakınca çevre illere yolculuk edince zaman geçirip arkadaş*

edinince fikirlerim fazlası ile değişti". K4 "Aksaray'da olmaktan memnunum. Çünkü yaşadığım şehirden daha büyük bir şehir orada yapamadığım faaliyetleri burada yapma imkânı buluyorum." K8 "Aksaray'da olmaktan çok memnunum. Çünkü Aksaray yaşanabilir bir şehir, tarihi ve kültürel alt yapısı çok gelişmiş, ayrıca aradığım her şeyi de bulabiliyorum".

Katılımcılardan Aksaray'da buldukları için memnun olduğunu söyleyenlerin görüşleri de yine Beerli ve Martı'n tarafından (2004) altı çizilen kent imajının alt boyutları arasında yer alan Kültür-Tarih ve Sanat alt boyutu ile örtüşmektedir. Ayrıca Lynch tarafından belirtilen kent imajının iskeletini oluşturduğu düşünülen elementlerden olarak kabul edilen yollar, kıyılar ve kenarlar, ilçeler, şehir merkezleri ve yön bulma işaretleri (Filomena ve ark., 2019: 14) olarak sıralanan elementler ile de örtüşmektedir.

Özetlemek gerekirse katılımcıların yanıtlarından elde edilen verilere göre Aksaray'da bulunmaktan memnun olmayanların şikâyet sebeplerinin genelde kentte yaşayan yerli halkın davranışları üzerinde odaklandığı görülürken; memnun olduğunu söyleyen katılımcıların ise coğrafi konum ve tarihi yapı dolayısıyla memnun oldukları gözlenmektedir.

4.1.2.Kent'e Ait Olarak Hissetme

Yaşanılan yere ait olarak hisseden bireylerin görüşleri, yaşadıkları yerle ilgili olarak daha pozitif biçimde gelişmektedir. Bu pozitif bakış açısı bireyin bahse konu yaşam alanına bağlanması ve orasıyla ilgili çeşitli projelerin içinde yer alması, yaşanılan yerin gelişmesi ve güçlenmesi için gönüllü çabalara girişilmesi gibi çeşitli tavır ve davranışları da beraberinde getirecek ve böylece aidiyet duygusu oldukça güçlü olacaktır.

Araştırmada katılımcılara kendilerini Aksaray'a ait hissedip hissetmedikleri yönünde sorulan soruya K1 "*Kendimi Aksaray'a ait hissetmiyorum. Nedeni büyük şehirden (Ankara) buraya gelmiş olmam olabilir diye düşünüyorum*", K2 "*Halkın öğrencilere ve yeniliğe karşı önyargılı olduklarını düşündüğüm için kendimi buraya ait hissetmiyorum*", K3 "*Sosyal aktivitelerin bulunmaması, gençlere yönelik herhangi bir çalışmanın olmaması gibi sebeplerle kendimi Aksaray'a ait hissetmiyorum*" K6 "*Hayır hissetmiyorum, İstanbul'da doğdum büyüdüm buranın toplum yapısı bana göre değil*" diyerek Aksaray'a aidiyet hissetmediklerini belirtmişler. Buna karşın K10; "*Kendimi Aksaray'a ait, kendi şehrimde gibi hissediyorum. Hatta buraya o kadar alıştım ki kendi şehrimden farkı yok diyebilirim. Buranın yapısı örfü, adeti, kültürü hepsi benim yaşadığım şehir gibi, bu yüzden yabancılaşmıyorum*" ve K8 "*Çok düşünmedim ama Aksaray benim sevdiğim bir yer, bu yüzden*

Aksaray'a aitim diyebilirim. Aksaray'da kendimi güvende hissediyorum” diyerek Aksaray'a aidiyet hissettiklerini ifade etmektedirler.

Elde edilen sonuçlardan yola çıkarak, katılımcıların kente dair düşük aidiyetlerinin arkasında yine kentte yaşayanların kendilerine olan olumsuz davranışlarının olduğu söylenebilir. Bununla birlikte Aksaray'ın küçük bir kent olması da aidiyet hissini olumsuz biçimde etkileyen bir gerekçe olarak anlaşılmaktadır. Aksi biçimde kente aidiyet hisseden bireylerin ise geçmişten itibaren kentin sahip olduğu kültürel doku etrafında birleştikleri sonucuna ulaşılmaktadır. Aynı zamanda katılımcıların bu soruya yanıt verirken Aksaray'ı kendi geldikleri yerler ile de kıyaslama yaparak yanıtladıkları ve bu yönde bir kıyaslamaya girdikleri anlaşılmaktadır.

4.1.3.Mecburiyet Dışında Aksaray'da Olma İsteği

Araştırmada katılımcılara mecbur olmasalardı da Aksaray'da bulunmak isteyip istemedikleri yönünde yöneltilen soruya katılımcılar çeşitli açılardan yaklaşarak yanıt vermiştir. Buna göre K1 *“Aksaray'a geldiğimden beri olan gözlemlerime göre şuan için Aksaray'da olmayı istemem. Ancak geldiğim yıl ile bugüne baktığımızda belediye çalışmaları bakımından bir hareketlenmenin olduğunu görüyorum, eğer bu şekilde bir gelişme göstermeye devam ederse gelecek yıllar için burada olmayı isteyebilirim”* diyerek Aksaray'da yaşanan gelişmelerin kendisini mecbur olmaktan ziyade gönüllü olarak Aksaray'da olma konusunda teşvik ettiğini belirtmiş, benzer şekilde K 4 *“Mecbur olmasam da büyük şehirlerin dışında Aksaray'da olmak isterdim Aksaray'ı seviyorum kendi halinde sakin bir şehir”* görüşünü ifade etmiştir.

Ancak buna karşın diğer katılımcıların mecburiyet nedeniyle Aksaray'da oldukları yönündeki görüşleri de dikkate değerdir. Bu yönde K5 *“Hayır Aksaray'da olmak istemezdim, bundaki en büyük etken de yaşam standartlarının kısıtlı olması”* derken, K6 *“Aksaray'da yaşayan insanların zihniyetleri nedeniyle Aksaray'da olmak istemezdim”* demekte K2 ise belirsiz bir tavır takınarak *“Olabilir. Fazla sevmesem de zamanla alışılabilir”* diyerek görüşünü ifade etmiştir.

Elde edilen yanıtlara göre Aksaray'ın hızlı biçimde geliştiği ve özellikle yerel yönetimlerde sosyal anlayışın gelişmesine bağlı olarak kentte yaşama isteğinin arttığı neticesine de erişilmektedir. Bu sonuçlar da yine katılımcıların Beerli ve Martı'n tarafından vurgulanan (2004: 659) kent imajı alt boyutlarından *“Siyasi ve Ekonomik Faktörler”* bağlamında sonuçlar ortaya koyması bakımından dikkat çekicidir.

4.1.4. Aksaray'ın Yaşanabilir Kent Algısına Dair Bulgular

Araştırmada Aksaray'ın yaşanabilir bir kent olarak nasıl algılandığına dair sorular yöneltilmiştir. Soruya yanıt veren katılımcılar, şehirden aldıkları hazzı, işlerini kolayca halledebilmelerine, ulaşım imkânlarına ya da sosyal etkinliklerine göre Aksaray hakkında çeşitli görüşler ortaya koymuşlardır. Bu görüşler içinde Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olduğunu benimseyen görüşler olduğu gibi yaşanabilecek bir şehir olduğu konusunda şüpheye sahip katılımcıların olduğu da gözlenmektedir.

Örneğin K1 *“Aksaray yaşanılabilir bir şehirdir. Ancak ülkemizdeki orta düzey şehirler arasında gelişmişlik düzeyi yine de altlardadır”*, K4 *“Aksaray bazı olumsuzlukların, eksikliklerin dışında yaşanılacak bir şehirdir. O eksiklikler ve olumsuzluklar tamam olduklarında burada yaşamama gibi bir nedenim olamaz”*, K3 *“Gelişmiş bir il olduğundan, konum olarak merkezi bir yere sahip olması başkentimize, büyükşehirlerimizden birisi olan Konya'ya yakın oluşu ticaret olarak da elverişli olması gibi sebeplerle yaşanabilir”*, K2 *“Sosyal hayatımın ve yaşam tarzımın kısıtlanmalarına rağmen yaşanılabilir bir şehir”*, K9 *“Evet küçük bir şehir olması ulaşımın kolay olması vb. sebeplerden dolayı yaşanılabilir bir şehir”* diyerek Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olduğu yönündeki yargılarını ifade etmiştir.

Ancak bu görüşlerin aksine K6 *“Kimi insana göre evet, kısa bir süre için benim de belki evet... Ama uzun yıllar yaşanacak bir şehir değil. Çünkü gelişmiş bir şehir değil”* ve K7 *“Hayır değildir. Çünkü: Şehirde yaşayanlar ve çevremdeki tanıdıklarımın yaşanılmaz bir şehir dediği yeri ben nasıl yaşanabilir bir şehir diyebilirim?”* şeklindeki yanıtları ile Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olmadığını söylemektedir.

Katılımcılardan alınan yanıtlar incelendiğinde Aksaray'ın coğrafi konumu ve ulaşım kolaylığı gibi sebeplerden dolayı yaşanabilir bir kent olarak algılanmasına karşın; küçük ve nispeten az gelişmiş bir kent olması sebebiyle de yaşanabilir bir kent olarak algılanmadığı sonucuna ulaşılmaktadır.

4.1.5. Yaşanabilir Bir Kent Olarak Aksaray'ın Önündeki Engeller

Araştırma kapsamında katılımcılara Aksaray'ın daha yaşanabilir bir kent olmasının önündeki engellerin neler olduğuyla ilgili bir soru da yöneltilmiştir. Bu yöndeki soruya da katılımcıların çeşitli açılardan yaklaşarak yanıt verdikleri görülmektedir. Ancak elde edilen yanıtların genelde insan unsuru üzerine odaklandığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Bu soruya K5 *“Aksaray'da yaşayan insanların değişime açık olmamaları”*, K6 *“Toplumsal yapı, insanların 1900'lerde kalan zihniyeti”*, K7 *“Aksaray halkının düşünce, görüş ve fikirleri...”* biçiminde cevap vermiştir. Aynı zamanda K1 *“Şehrin belli bölgelerine*

büyük yatırımlar yapılırken (özellikle meydan ve kafeler caddesi olarak adlandırılan caddeye büyük paralar harcanırken) bazı bölgeleri unutulmuş gibi davranılıp yatırım ve düzenleme yapılmamaktadır” yanıtını vermiştir. Ayrıca K2 *“Sosyal faaliyetlerin yetersiz olması, Aksaray’a iş için ya da öğrenim görmek için gelenlere önyargılı yaklaşımları en büyük engel”* yanıtını vermiştir.

Diğer bulgularda yaşanan katılımcılar arasında var olan farklılık, Aksaray’ın yaşanabilir bir kent olarak önünde hangi engellerin bulunduğu hususunda da ortaya çıkmaktadır. Diğer bir deyişle, katılımcıların yaşanabilirliğin önündeki engeller bağlamında farklı türden algılara sahip oldukları anlaşılmaktadır. Bu engeller kimi katılımcılara göre Serbest Zaman ve Rekreasyon Alanları, kimi katılımcılara göre ise Siyasi ve Ekonomik Faktörler, Sosyal Çevre ile Şehir Atmosferi alt boyutlarında hissedilmektedir. Aksaray’ın turizm ve çevre potansiyeli açısından zengin bir imkâna sahip olduğu çeşitli çalışmalarla altı çizilen bir durumdur (Tuncer, 2017; Eskin, Tuncer, & Demirçivi, 2017; Acar, 2016). Buna rağmen katılımcıların verdikleri yanıtların taşıdığı olumsuzluk dikkat çekicidir.

4.1.6. Katılımcıların Yaşanabilir Bir Aksaray İçin Çözüm Önerileri

Araştırmaya katılanlara yalnızca sorunlarla ilgili sorular yöneltilmemiş aynı zamanda çözüm önerileri hakkındaki fikirleri de sorulmuştur. Alınan yanıtlara göre katılımcıların sorun olarak gördükleri hususlarla ilgili çeşitli öneriler sıraladıkları görülmektedir.

Buna göre K1 *“Şehrin her bölgesine dengeli yatırım yapılması gerekir”*, K2 *“Eğlence ve alışveriş merkezleri gibi alanların artması. Yerli halkın dışardan gelenlere ve öğrencilere biraz daha sıcakkanlı davranması. Değişik kültürlere karşı daha anlayışlı davranmaları gerekir”*, K3 *“Hasandağı’nın Pierre Loti Tepesi gibi çeşitli çalışmalarla değerlendirilmesi yerinde olabilir”*, K4 *“Halkın gelişimine ve kaynaşmaya katkı sağlayacak etkinliklerin yapılması, eğlence merkezlerinin oluşturulması olabilir”*, K5 *“Kültürel çalışmalara ve belediye tarafından yapılacak çevre düzenlemelerine ağırlık verilebilir”*, K10 ise *“Halkın düşünce yapısını değiştirecek türden kültürel çalışmaların yapılması şarttır”* şeklinde görüş belirtmektedir.

Katılımcıların verdikleri yanıtlardan yola çıkarak gerçekleştirilecek iyileştirme çabaları ile Aksaray’ın daha yaşanabilir bir kent olmasının önündeki engeller kaldırılmış olabilir. Katılımcıların yanıtları bağlamında Aksaray’ın daha yaşanabilir bir kente dönüşebilmesi konusundaki önerilerinin kent imajı unsurlarından Serbest Zaman ve Rekreasyon Alanları, Sosyal Çevre, Şehir Atmosferi ile Kültür-Tarih ve Sanat alt boyutları çerçevesindeki önerilere yoğunlaşmaktadır. Diğer bir deyişle katılımcılara göre Aksaray’ın

daha yaşanabilir bir kent olarak sahip olacağı imaj için Serbest Zaman ve Rekreasyon Alanları, Sosyal Çevre, Şehir Atmosferi ile Kültür-Tarih ve Sanat alanlarında yeni çalışmalar yapılması, varolan çalışmaların sayısının artırılması önem taşımaktadır.

Sonuç ve Öneriler

Şehirlerin yaşanabilir olarak algılanması orada bulunan insanların o şehre bağlanması, şehirle barışık olması, şehir için gönüllü faaliyetlere katılması, diğer paydaşlarla bir araya gelerek şehri imar için çaba harcaması, şehrin diğerlerine iyi bir biçimde temsili ve tanıtımının iyi yapılması gibi pek çok açıdan önemlidir.

Şehirlerin imajları ile yaşadıkları günümüzde yaşanabilir şehir algısı rekabet avantajı sağlayan, şehre ve yerel dinamiklere güç katan bir faktördür. Şehrin yaşanabilir olması o şehrin barındırdığı teknik, fiziki, altyapı imkânları gibi değişkenlere bağlı olmakla birlikte bireylerin algısına da bağlıdır. Diğer bir ifade ile şehrin sahip olduğu imkânların bireylerde yansımalarının da pozitif olması hususu öne çıkmaktadır.

Bu çalışma, Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olarak nasıl algılandığını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma neticesinde Aksaray'ın yaşanabilir bir şehir olarak algılanmasının önündeki en büyük engeller şu biçimde sıralanabilir:

- ✓ Aksaray'da yaşayan insanların hoşgörülü olarak davranmadıkları yönündeki algı,
- ✓ Aksaray halkının katı fikir ve yargılara sahip olduğu yönündeki inanç,
- ✓ Dışardan gelenlere karşı önyargılı olduğu algısı,
- ✓ Sosyal ve kültürel etkinliklerin zayıf olması,
- ✓ Eğlence ve spor merkezlerinin sayısındaki azlık,
- ✓ Şehrin gelişmişlik durumunun belli bölgelerde yoğunlaşması ve diğer kesimlerin az gelişmiş olduğu fikri.

Katılımcıların yanıtları doğrultusunda elde edilen bu hususların Beerli ve Martı'n tarafından (2004: 659) oluşturulan, kent imajının bileşenlerini oluşturan "Serbest Zaman ve Rekreasyon Alanları, Kültür-Tarih ve Sanat, Siyasi ve Ekonomik Faktörler, Şehir Atmosferi" alt boyutları ile benzerlikler taşıdığı görülmektedir. Aynı zamanda Koçyiğit (2019) ile Ferbrache ve Knowles (2017) tarafından altı çizilen kent imajının algılanması üzerinde kent sakinlerinin oynadığı rol, katılımcıların verdikleri yanıtlarda ön plana çıkmaktadır. Bir diğer deyişle katılımcıların Aksaray'ı yaşanabilir bir kent olarak görmeyişlerinin arkasında yatan önemli bir unsur da şehirde yaşayan yerli halkın dışardan gelenlere önyargılı ve heşgörülü davranmadıkları yönündeki anlayıştır.

Araştırmada bu engellerin nasıl kaldırılabileceğine dair elde edilen bulgulara göre katılımcıların çözüm yönündeki önerileri ise şu şekildedir:

- ✓ Şehrin her bölgesine dengeli yatırımların yapılması,
- ✓ Alışveriş ve eğlence merkezleri ile park alanlarının artırılması,
- ✓ Halkı bilinçlendirecek ve sosyal kaynaşmayı sağlayacak kültürel etkinliklerin yapılması,
- ✓ Sosyal ve sanatsal etkinliklerin sayısının artırılması,
- ✓ Çevreye dair uygulamaların yapılması ve peyzaj düzenlemeleri,
- ✓ Bir değer olarak Hasan Dağı'nın kültürel, sportif ve sanatsal etkinliklere kazandırılması.

Literatürde kent imajının pozitif ya da negatif algılanmasına yol açan çeşitli unsurların altı çizilmektedir. Katılımcıların Aksaray'ın daha yaşanabilir bir kent haline gelebilmesi için ortaya koyduğu öneriler, literatürle örtüşmektedir. Koçyiğit (2019), Ferbrache ve Knowles (2017), Shamsuddin ve arkadaşları (2012) tarafından ortaya konulan görüşler ile bu çalışmanın elde ettiği bulgular örtüşmektedir. Araştırma neticesinde Aksaray'ın kimi katılımcılar tarafından yaşanabilir bir kent olarak algılanması ile birlikte, kimi katılımcılar tarafından yaşanabilir bir kent olarak algılanmasının önünde birtakım engeller olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda Aksaray'ın daha yaşanabilir bir kent olması ve bu şekilde algılanmasını sağlayabilmek adına yukarıda sıralanan tedbirlerin uygulanması yerinde bir davranış olacaktır. Ayrıca özellikle sosyal belediyecilik anlayışı gibi yerel yönetimlerde yaşanacak sosyal değişimler de Aksaray'ın daha yaşanabilir olmasını sağlayacaktır.

Bu çalışma Aksaray'a dışarıdan gelen, belli bir süredir Aksaray'da bulunan, üniversite öğrencisi olan, bu bakımdan Aksaray'da yalnız yaşayan ve Aksaray'dan yeniden ayrılması muhtemel katılımcılar ile sınırlıdır. Bundan sonraki çalışmaların Aksaray'da daha uzun süredir yaşayan, Aksaraylı olan ya da işi, mesleği dolayısıyla Aksaray'da bulunan bireylerle gerçekleştirilmesi yerinde olabilir. Ayrıca katılımcıların üniversite öğrencisi olmaları dolayısıyla kendilerine iş ve ekonomi çevrelerine dair sorular yöneltilmemiştir. Sonraki çalışmaların bu konular üzerine yoğunlaşması da faydalı olacaktır.

Kaynakça

Acar, Y. (2016). "Gastronomi Turizmi Kapsamında Aksaray İli Güzelyurt (Gelveri) Yöresel Mutfağının Unutulmaya Yüz Tutmuş Tatlarının Değerlendirilmesi". *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*. 4 (1): 81-86.

- Anholt, S. (2006). "The Anholt-GMI City Brands Index: How the world sees the world's cities". *Place Branding*. 2(1): 18–31.
- Balcı, A. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler* (12 b.). Ankara: Pegem.
- Berli, A., & Martı'n, J. (2004). "Factors Influencing Destination Image". *Annals of Tourism Research*. 31 (3): 657–681.
- Biol, G. (2007). "Bir Kentin Kimliği ve Kervansaray Oteli Üzerine Bir Değerlendirme". *Arkitekt Dergisi*.(514), 46-54.
- Demir, C. (2006). "Kent Kimliği Geliştirme Sürecinde Mekansal Model Tasarımı ve Kent Planlamacılarının Rolü". *Planlama*. (3), 117-122.
- Eskin, B., Tuncer, M., & Demirçivi, B. M. (2017). "Alternatif Turizm Çeşidi Olarak Ekolojik Turizm: Hasan Dağı Örneği". *Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*. 9 (3): 15-26.
- Ferbrache, F., & Knowles, R. (2017). "City boosterism and place-making with light rail transit: A critical review of light rail impacts on city image and quality". *Geoforum*. (80), 103–113.
- Filomena, G., Verstegen, J., & Manley, E. (2019). "A computational approach to 'The Image of the City'". *Cities*. (89), 14-25.
- Gilboa, S.; Jaffe, E.; Vianelli, D.; Pastore, A.; Herstein, R. (2015). "A summated rating scale for measuring city image". *Cities*. (44), 50–59.
- Güçlü, A. (2016). "Kentlerin Markalaşmasında Yerel Yönetimlerin Rolü: Fethiye Belediyesi Örneği". *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1038-1054.
- Holden, M.; Scerri, A. (2013). "More than this: Liveable Melbourne meets liveable Vancouver". *Cities*. (31), 444–453.
- İslamoğlu, A. H.; Alnıaçık, Ü. (2016). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri* (5 b.). İstanbul: Beta.
- Karadağ, A. (2009). "Kentsel Ekoloji: Kentsel Çevre Analizlerinde Coğrafi Yaklaşım". *Ege Coğrafya Dergisi*. 18 (1/2): 31-47.
- Kaypak, Ş. (2010). "Antakya'nın Kent Kimliği Açısından İrdelenmesi". *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 7 (14): 373 - 392 .
- Koçyiğit, M. (2019). "Şehir İmajı". *İmaj ve Türleri: İmaja Dair Her Şey*. (Ed. M. N. Özüpek). Konya: Eğitim Kitabevi, 99-140.

- Koçyigit, M.; Aktan, E. (2020). “Kent Markalaşması Bağlamında Tematik Parkların Kent İmajı Üzerindeki Rolü: Konya Kelebekler Vadisi Ziyaretçileri Üzerinde Bir Araştırma”. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder)*. 8 (1): 1-20.
- Lu, H.; De Jong, M. (2019). “Evolution in city branding practices in China's Pearl River Delta since the year 2000”. *Cities*. (89), 154-166.
- Luque-Martínez, T.; Del Barrio-García, S.; Ibañez-Zapata, J.; Molina, M. (2007). “Modeling a city’s image: The case of Granada”. *Cities*. 24 (5): 335–352.
- Mohit, M. A., & Iyanda, S. (2016). “Liveability and Low-income Housing in Nigeria”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (222), 863- 871 .
- Oshimi, D.; Harada, M. (2019). “Host residents’ role in sporting events: The city image perspective”. *Sport Management Review*. (22), 263-275.
- Saffuan, R.; Ariffin, J.; Amin, Z. (2012). “Planning Park for Liveable Cities: Green Technology Design Practice for Tasik Biru Kundang, Kuang, Selangor, Malaysia”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (35), 705-712.
- Shamsuddin, S.; Abu Hassan, N.; Bilyamin, S. F. I. (2012). “Walkable Environment in Increasing the Liveability of a City”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (50), 167-178 .
- Smith, A. (2005). “Conceptualizing City Image Change: The ‘Re-Imaging’ of Barcelona”. *Tourism Geographies*. 7 (4): 398–423.
- Suthasupa, S. (2012). “The Portrayal of a City’s Image by Young People”. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. (38), 284-292 .
- Taniguchi, E. (2014). “Concepts of City Logistics for Sustainable and Liveable Cities”. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*. (151), 310-317.
- Tapsuwan, S.; Mathot, C.; Walker, I.; Barnett, G. (2018). “Preferences for sustainable, liveable and resilient neighbourhoods and homes: A case of Canberra, Australia”. *Sustainable Cities and Society*. (37), 133–145.
- Tuncer, M. (2017). “Sürdürülebilir Turizm İmkanlarının Değerlendirilmesine Yönelik Aksaray İlinde Bir Araştırma”. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*. (51), 126-138.
- Xue, K.; Chen, X.; Yu, M. (2012). “Can the World Expo change a city’s image through foreign media reports?”. *Public Relations Review*. (38), 746–754.
- Yusoff, N. A.; Noor, A.; Ghazali, R. (2014). “City skyline conservation: sustaining the premier image of Kuala Lumpur”. *Procedia Environmental Sciences*. (20), 583-592 .

Zhu, H.; Qian, J.; Gao, Y. (2011). "Globalization and the production of city image in Guangzhou's metro station advertisements". *Cities*. (28), 221–229.